

ΑΝΤΙΝΑΡΚΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα του Προέδρου του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου

1. Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου

- 1.1. Στόχοι και Αρμοδιότητες
- 1.2. Σύνθεση και Στελέχωση

2. Εθνική Στρατηγική

- 2.1 Αξιολόγηση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά 2009-2012
- 2.2 Εθνική Στρατηγική για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από παράνομες ουσίες και την επιβλαβή χρήση του αλκοόλ 2013-2020
- 2.3 Συντονισμός Δικτύων Πρόληψης και Θεραπείας
- 2.4 Εγκρίσεις και Επιχορηγήσεις Προληπτικών και Θεραπευτικών Προγραμμάτων
- 2.5 Προσκλήσεις Υποβολής Αιτήσεων για Προληπτικά Προγράμματα
- 2.6 Πυλώνας Θεραπείας
 - 2.6.1 Επέκταση της Θεραπείας Υποκατάστασης σε Παγκύπρια Βάση
 - 2.6.2 Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας Ατόμων με Ιστορικό Εξάρτησης
 - 2.6.3 Συνεργασία ΑΣΚ- ΟΕΒ
- 2.7 Αλκοόλ
- 2.8 Θεσμοθετημένη Συνεργασία
 - 2.8.1 Πρωτόκολλο για εφαρμογή του νέου τροποποιημένου προγράμματος FreD goes to school για νεαρούς καπνιστές στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης
 - 2.8.2 Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υπουργείο Άμυνας
 - 2.8.3 Πρωτόκολλο Συνεργασίας για παραπομπή νεαρών συλληφθέντων σε Θεραπευτικά Κέντρα των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας

3. Διαφώτιση, Ενημέρωση, Εκπαίδευση

- 3.1 Παγκόσμια Ημέρα Κατά των Ναρκωτικών
- 3.2 Συναντήσεις
- 3.3 Παρακολούθηση και Ανάλυση Έντυπου Τύπου
- 3.4 Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
- 3.5 Δημιουργία Νέων Εντύπων
- 3.6 Επικοινωνία ΑΣΚ με τους συνεργάτες του και το ευρύ κοινό

- 3.6.1 Ιστοσελίδα ΑΣΚ
- 3.6.2 Ηλεκτρονική Υπηρεσία επαφής με τα εξαρτημένα άτομα και τους οικείους τους
- 3.6.3 Ηλεκτρονικό Αρχείο παρακολούθησης της Θεραπευτικής πορείας
- 3.6.4 Ηλεκτρονικό Δελτίο Τύπου
- 3.7 Εκπαιδεύσεις

4. Παρακολούθηση Νομοθεσίας στον Τομέα των Ναρκωτικών

5. Διεθνής Συνεργασία

5.1 Ευρωπαϊκή Ένωση

- 5.1.1. Οριζόντια Ομάδα για τα Ναρκωτικά της ΕΕ (Horizontal Drugs Group-HDG)
- 5.1.2. Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (EMCDDA)
- 5.1.3. Επιτροπή Εθνικής Πολιτικής και Δράσης για το Αλκοόλ / Committee of National Alcohol Policy and Action (CNAPA)

5.2 Συμβούλιο της Ευρώπης

- 5.2.1. Ομάδα Πομπιντού (ΟΠ)
- 5.2.2. Συναντήσεις Μόνιμων Αντιπροσώπων
- 5.2.3. Ομάδες Εργασίας

5.3 Ηνωμένα Έθνη

- 5.3.1 Επιτροπή Ναρκωτικών Ουσιών (Commission on Narcotic Drugs-CND)

5.4 Επίσκεψη Ρωσικής Αντιπροσωπείας

6. Νέοι Στόχοι και προκλήσεις

7. Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ)

7.1 Ετήσια Έκθεση ΕΚΤΕΠΝ στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και Τοξικομανίας

7.2 Συμμετοχή στο Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης και EDDRA

7.3 Προώθηση ερευνών για τα επόμενα έτη

8. Οικονομικός Απολογισμός

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

Μήνυμα του Προέδρου του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου

Μια Ετήσια Έκθεση, θεωρούμε, πρέπει να καταγράφει με ακρίβεια τα πεπραγμένα μιας χρονιάς, χωρίς να αποστερεί από τον αναγνώστη την ευκαιρία για έκφραση κριτικής. Για το λόγο αυτό, καταθέτουμε με ειλικρίνεια τα πεπραγμένα μιας χρονιάς, που ήταν γεμάτη προκλήσεις, όχι μόνο σε σχέση με την ολοκλήρωση της υλοποίησης μιας πολύ φιλόδοξης Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά, αλλά ταυτόχρονα, και μιας πορείας σε ένα πολύ διαφοροποιημένο οικονομικό, αλλά και κοινωνικό πλαίσιο με νέες πραγματικότητες για τη χώρα μας.

Μέσα σε ένα λοιπόν νέο πλαίσιο όπου οι πόροι συρρικνώνονται, το ΑΣΚ μπόρεσε κατά τον προηγούμενο χρόνο και έχοντας δώσει προηγουμένως δείγματα γραφής, να εξασφαλίσει έναν προϋπολογισμό που κυμαινόταν στα ίδια με προηγουμένως επίπεδα και με αυτή τη βάση δεσμεύτηκε στην Κυπριακή κοινωνία να ξεπεράσει εαυτόν, για να υλοποιήσει όσα έπρεπε να γίνουν. Σε αυτή την προσπάθεια, δεν ήταν μόνο του το ΑΣΚ, αφού θεσμοί της πολιτείας αλλά και οργανώσεις και κοινωνικοί φορείς ήταν δίπλα του, δίνοντας μάχες σε αντίξοες για την Κύπρο συνθήκες και πολλές φορές με μόνο όπλο, το πείσμα αλλά και τη διάθεση για εδραίωση νέων συνεργασιών.

Συνεχής πρόκληση παραμένει το συνεχώς μεταλλασσόμενο προφίλ της χρήσης, ενώ το θεραπευτικό συνεχές αλλά και το σύστημα υγείας ευρύτερα, καλείται να προσαρμόζεται στις ανάγκες όπως διαμορφώνονται και αποτυπώνονται με βάση πάντα μια επιστημονικά τεκμηριωμένη καταγραφή του φαινομένου.

Οι οικονομικές συνθήκες όπως αρχίσαμε να τις βιώνουμε ως Κράτος, έχουν φέρει στην επιφάνεια νέα κοινωνικά δεδομένα, που με τη σειρά τους θα δημιουργήσουν αλυσιδωτές επιπτώσεις, τόσο σε κοινωνικό αλλά επίσης σε οικογενειακό και ατομικό επίπεδο. Σε αυτό το σκληρό, θα πρέπει να είμαστε

έτοιμοι να στηρίξουμε τους πιο ευάλωτους αλλά και αυτούς που θα αναζητήσουν την έξοδο από τη χρήση.

Σε εποχές δύσκολες όπως αυτή που διανύουμε, οι συνέργειες είναι παραπάνω από καθοριστικής σημασίας σε ότι αφορά την πλήρη αξιοποίηση πόρων, ανθρώπινων και οικονομικών. Η εξεύρεση των απαραίτητων πόρων, μπορεί να φαντάζει από δύσκολη έως ανέφικτη, εντούτοις, η ενίσχυση της δικτύωσης και η εγκαθίδρυση συνεργειών, είτε μέσα από άτυπες διαδικασίες, είτε μέσα από θεσμοθετημένα μνημόνια συνεργασίας που στόχο έχουν να υποβοηθήσουν στην ανάδειξη των δράσεων, στην αναγνώριση των κενών και αδυναμιών και στην πολιτική στήριξη των παρεμβάσεων, παραμένουν πολύτιμα εργαλεία στα χέρια της Πολιτείας, των επαγγελματιών, αλλά και της κοινωνίας ολόκληρης. Γιατί είναι πεποίθησή μας ότι η διασφάλιση αξιοπρεπών θεραπευτικών επιλογών αλλά και η εφαρμογή επιστημονικά τεκμηριωμένων προληπτικών παρεμβάσεων, αλλά και ο εκσυγχρονισμός νομοθεσιών, δεν συναρτώνται προαπαιτούν πάντα επιπλέον οικονομικούς πόρους, αλλά την υιοθέτηση μιας ρεαλιστικής, στοχοθετημένης αλλά κυρίως, ανθρωποκεντρικής φιλοσοφίας.

Με την ευκαιρία της κατάθεσης των πεπραγμένων αυτών, ένα μεγάλο ευχαριστώ στους συνεργάτες του ΑΣΚ, στους επαγγελματίες των δομών, αλλά και στον κάθε πολίτη ξεχωριστά, σε όλους αυτούς που σήμερα καλούμε να είναι δίπλα μας για να χτίσουμε μαζί, ένα δίκτυο κοινωνικής αλληλεγγύης που να λειτουργεί ως αντίβαρο στις νέες δύσκολες πραγματικότητες.

Δρ. Χρύσανθος Γεωργίου, MD, Ph.D

Πρόεδρος

Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου

1. Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου (ΑΣΚ)

Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ιδρύθηκε βάσει του περί «Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών» Νόμου 28(I) του 2000 και Τροποποιητικών νόμων 142 (I) του 2002, 222 (I) του 2004, 44(I) του 2008 και 66(I) του 2010. Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου αποτελεί τον ανώτατο συντονιστικό φορέα της Κύπρου στον τομέα των ουσιών εξάρτησης.

Το 2002, με τον τροποποιητικό νόμο 142 (I) ιδρύθηκε το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά, το οποίο τελεί υπό την διοικητική εποπτεία του Συμβουλίου και αποτελεί τον Εθνικό Φορέα του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας. (ΕΚΠΝΤ).

1.1. Στόχοι και Αρμοδιότητες

Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου έχει βάσει της Νομοθεσίας που το διέπει, τις εξής αρμοδιότητες και καθήκοντα:

- (α) Το σχεδιασμό της Εθνικής Στρατηγικής και των Σχεδίων Δράσης για τα Ναρκωτικά και άλλες εξαρτησιογόνες ουσίες βάσει Ευρωπαϊκών και άλλων διεθνών στρατηγικών και την προώθηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής τους.
- (β) Το συντονισμό των δραστηριοτήτων και προγραμμάτων σε σχέση με τα ναρκωτικά από τις διάφορες κρατικές υπηρεσίες ή φορείς του ιδιωτικού ή εθελοντικού τομέα.
- (γ) Την προώθηση νομοθετικών και άλλων μέτρων εναρμονισμένων με τις Ευρωπαϊκές και διεθνείς πολιτικές και στρατηγικές.
- (δ) Την προώθηση σωστής πληροφόρησης, ενημέρωσης και διαφώτισης της κοινωνίας με τρόπο ενιαίο και επιστημονικά υπεύθυνο για το πρόβλημα των ναρκωτικών και άλλων εξαρτησιογόνων ουσιών στην Κύπρο.
- (ε) Την ενθάρρυνση, το συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση όλων των σχετικών προγραμμάτων (κρατικού και μη κρατικού τομέα) λαμβάνοντας υπόψη ότι:
 - Όλα τα προγράμματα πρόληψης που καταρτίζονται από τις κρατικές υπηρεσίες και τον ιδιωτικό ή εθελοντικό τομέα, υποβάλλονται στο Συμβούλιο για επεξεργασία, αξιολόγηση και έγκριση.
 - Το Συμβούλιο καταρτίζει τη φιλοσοφική και μεθοδολογική προσέγγιση όπως και τις εκάστοτε κατευθυντήριες γραμμές και προδιαγραφές

λειτουργίας, προσδιορίζοντας τους στόχους και τις δραστηριότητες του κάθε προγράμματος, βάσει της εθνικής στρατηγικής.

- Το Συμβούλιο δύναται να παρέχει οικονομική επιχορήγηση στα προγράμματα τα οποία εγκρίνει.

(στ) Την ανάπτυξη συνεργασίας με αντίστοιχα Ευρωπαϊκά Σώματα και διεθνείς οργανισμούς, σε όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου.

(ζ) Το σχεδιασμό και προώθηση ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την εκπαίδευση κρατικών λειτουργών, ιδιωτών και εθελοντών στα σχετικά με τα ναρκωτικά και άλλες εξαρτησιογόνες ουσίες θέματα, σε συνεργασία με Πανεπιστημιακού επιπέδου Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Ιδρύματα.

(η) Τη συνεχή παρακολούθηση για εντοπισμό τυχόν άμεσης ή έμμεσης προβολής ή διαφήμισης της χρήσης ναρκωτικών και άλλων εξαρτησιογόνων ουσιών.

(θ) Την, μετά από μελέτη, παροχή έγκρισης για οποιαδήποτε ενέργεια μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και οργανισμών του εξωτερικού σε θέματα διαβίβασης πληροφοριών και σε άλλα σχετικά με τα ναρκωτικά ή άλλες εξαρτησιογόνες ουσίες θέματα.

1.2. Σύνθεση και Στελέχωση

Ο διορισμός του Συμβουλίου του ΑΣΚ, του οποίου η θητεία είναι τριετής, γίνεται με βάση τον τροποποιητικό Νόμο του 2004 από το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφαση της 16^{ης} Νοεμβρίου 2007 και την τροποποίηση 66(I) του περί «Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών» Νόμου 28(I) του 2010, με βάση την οποία ο Πρόεδρος του ΑΣΚ παύει να είναι ο εκάστοτε Υπουργός Υγείας, αλλά διορίζεται απευθείας από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η σύνθεση του Συμβουλίου κατά το 2012 είχε ως εξής:

1. Δρ. Χρυσάνθος Γεωργίου

Πρόεδρος

2. Ανδρέας Βύρας

Αντιπρόεδρος

3. Δρ. Μάριος Άδωνης

Κλινικός Ψυχολόγος, Μέλος

4. Δρ. Σούλα Ιωάννου

Εκπαιδευτικός, Μέλος

5. Κώστας Κωνσταντίνου

Κλινικός Ψυχολόγος, Μέλος

6. Δρ. Δέσπω Λεωνίδου

Κλινική Ψυχολόγος, Μέλος

- 7. Δρ. Γιώργος Μαυρολεύτερος**
Κλινικός Ψυχολόγος, Μέλος
- 8. Δρ. Κυριάκος Πλατρίτης**
Κλινικός Ψυχολόγος, Μέλος
- 9. Στέλιος Σεργίδης**
Κοινωνιολόγος – Ψυχολόγος, Μέλος

Στελέχωση

Εκτελεστική Γραμματέας

Τόνια Παγιάτα

Προϊστάμενος ΕΚΤΕΠΝ

Νεοκλής Γεωργιάδης

Λειτουργοί

Ιωάννα Γιασεμή
Βύρwnας Γκέιστ
Έλενα Δημοσθένους
Εύη Κυπριανού
Μαρία Ματθαίου Κίκα
Μαρία Σαββίδου
Νατάσα Σαββοπούλου
Εύα Συμεωνίδου
Νάσια Φωτσίου
Λήδα Χριστοδούλου

Λογιστικός Λειτουργός

Νεόφυτος Νεοφύτου

Γραμματειακοί Λειτουργοί

Έλενα Ανδρέου
Έλενα Αντρέου

Βοηθητικό προσωπικό

Γεώργιος Γεωργίου

2. Εθνική Στρατηγική

2.1 Εθνική Στρατηγική για τα Ναρκωτικά 2009-2012

Εξωτερική Αξιολόγηση

Απαραίτητη συνιστώσα μιας Στρατηγικής, θεωρείται και η εξωτερική της αξιολόγηση. Απαραίτητη, τόσο για σκοπούς αξιοπιστίας, αλλά και για σκοπούς παροχής πολύτιμων ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων για σκοπούς προσαρμογής των πολιτικών και μέτρων που εμπεριέχει.

Κατά το 2012, διενεργήθηκε η εξωτερική αξιολόγηση της Εθνικής Στρατηγικής 2009-2012, η οποία αποτέλεσε ένα από τα βασικά σημεία αναφοράς στα οποία βασίστηκε η εκπόνηση της νέας Εθνικής Στρατηγικής.

Με βάση και μόνο τα ποσοτικά δεδομένα που εξάχθηκαν σε σχέση με την υλοποίηση δράσεων και που έχουν από μόνα τους περιορισμένη αξία, θα ήταν παρακινδυνευμένη μια στεγνή ανάλυση που παραμένει μόνο στο επίπεδο των αριθμών, νοουμένου ότι κάποιες δράσεις που υλοποιήθηκαν ήταν πολύ σημαντικές και είχαν ιεραρχικά πολύ μεγάλη αξία σε σύγκριση με άλλες που δεν υλοποιήθηκαν.

Λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που φαίνεται να συνέβαλαν στην επιτυχή υλοποίηση των σημαντικότερων στόχων, εκτιμάται ότι ο απευθείας διορισμός του Προέδρου του ΑΣΚ από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο, παρέχοντας πολύ μεγαλύτερη ευελιξία στο ΑΣΚ αναφορικά με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και εν συνεχεία αποτέλεσε σημαντικό εργαλείο στην εκτέλεση της αποστολής του ΑΣΚ.

Οι κύριες εισηγήσεις που προέκυψαν από την αξιολόγηση, οι οποίες αποτέλεσαν και τη βάση για το σχεδιασμό της νέας ήταν οι εξής:

- Οι προγραμματισμένες δράσεις, θα πρέπει να αντιστοιχούν στους ανάλογους οικονομικούς πόρους
- Οι νέες προκλήσεις που ολοένα αυξάνονται και που αφορούν στο συνεχώς μεταλλασσόμενο προφίλ της χρήσης, θα πρέπει να οδηγήσουν στην αναζήτηση και εφαρμογή νέων προσεγγίσεων και πρακτικών
- Ο καθορισμός σαφών δεικτών για επίτευξη των δράσεων είναι απαραίτητος
- Ο αριθμός των στόχων πρέπει να είναι περιορισμένος, ενώ οι στόχοι πρέπει να αντικατοπτρίζουν τη μακροπρόθεσμη στρατηγική ανάπτυξης της πολιτικής της ΕΕ για τα ναρκωτικά και να οδηγούν στην προέκταση και εδραίωση των υφιστάμενων εργαλείων/προγραμμάτων

- Η αξιολόγηση ικανοτήτων των φορέων για ανάληψη δράσεων πρέπει να πραγματοποιείται για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που καλούνται να υλοποιήσουν μια δράση. Παράλληλα, πρέπει να υπάρξει καλύτερος συντονισμός σε δράσεις όπου εμπλέκονται πολλοί φορείς
- Η ανάληψη ευθύνης πρέπει να επέλθει εσωτερικά εντός των φορέων που εμπλέκονται στην Εθνική Στρατηγική. Ένα πρόσθετο εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μοχλός πίεσης για την εφαρμογή των δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής, είναι η ενημέρωση και η διαφάνεια σε σχέση με την υλοποίηση της Στρατηγικής, καθώς και η αναβάθμιση του μηχανισμού παρακολούθησης.

2.2. Εθνική Στρατηγική για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από παράνομες ουσίες και την επιβλαβή χρήση του αλκοόλ 2013-2020

Με τη Στρατηγική 2013-2020, επιχειρείται μια νέα οπτική στα κυπριακά πράγματα, αφού για πρώτη φορά εντάσσεται σε αυτήν η επιβλαβής χρήση του αλκοόλ. Πρόκειται για μια νέα τάση στο επίπεδο της ΕΕ, όπου στις Εθνικές Στρατηγικές συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις που αφορούν τόσο τις παράνομες όσο και τις νόμιμες εξαρτησιογόνες ουσίες.

Στην Εθνική Στρατηγική 2013-2020 εκφράζεται έμπρακτα η αποδοχή του προβλήματος ως ζητήματος δημόσιας υγείας, ενώ, αποτυπώνεται με σαφήνεια και το βάρος της ευθύνης που αναλογεί στην Πολιτεία, στους πολιτικούς και στους κοινωνικούς θεσμούς.

Επιπρόσθετα, η παρούσα Στρατηγική για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από παράνομες ουσίες και την επιβλαβή χρήση αλκοόλ, τόσο οι στόχοι όσο και οι επί μέρους δράσεις, απομακρύνονται από τη μέχρι σήμερα ουσιοκεντρική προσέγγιση, αγγίζοντας όλο το φάσμα συμπεριφορών υψηλού κινδύνου και προσδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στις ευάλωτες ομάδες των συνανθρώπων μας.

Το πρώτο Σχέδιο Δράσης 2013-2016 που αποτελεί το εργαλείο εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής, διαμορφώθηκε έχοντας ως βάση την παρούσα κατάσταση και τις ανάγκες που προκύπτουν από αυτήν, καθώς και τις δυνατότητες υλοποίησης της από τις υφιστάμενες υπηρεσίες λαμβάνοντας υπόψη τους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους.

Οι δράσεις που έχουν ενσωματωθεί σε αυτό βασίζονται στις ακόλουθες αρχές:

- είναι επιστημονικά τεκμηριωμένες και αποτελεσματικές ως προς το κόστος τους

- στοχεύουν σε ρεαλιστικά και όσο το δυνατόν, μετρήσιμα αποτελέσματα
- έχουν καθορισμένα χρονικά περιθώρια
- είναι ευθυγραμμισμένες με τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως προς τη φιλοσοφία τους
- έχουν προστιθέμενη αξία.

2.3 Συντονισμός Δικτύων Πρόληψης και Θεραπεία

Η θεσμοθετημένη συνάντηση των δικτύων Πρόληψης και Θεραπείας/ Κοινωνικής Επανάταξης πραγματοποιείται 2 φορές το χρόνο από το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου. Η συνάντηση, που συγκεντρώνει όλους τους φορείς, κυβερνητικούς και μη, στόχο έχει να παρέχει ένα βήμα ανταλλαγής απόψεων και προώθησης του διαλόγου και της συνεργασίας, καθώς και να διευκολύνει τον εντοπισμό εκπαιδευτικών και άλλων αναγκών.

2.4 Εγκρίσεις και Επιχορηγήσεις Προληπτικών και Θεραπευτικών Προγραμμάτων

Το ΑΣΚ, μέσα από το πλαίσιο που η νομοθεσία ορίζει, εγκρίνει τα Προγράμματα που πληρούν τις προδιαγραφές καλής πρακτικής, αλλά και στηρίζει με κάθε τρόπο όσα χρήζουν βελτίωσης.

Κατά το 2012 το ΑΣΚ αξιολόγησε τις σχετικές αιτήσεις, τόσο νέων όσο και υφιστάμενων προγραμμάτων και δομών.

Συνοπτικά οι νέες Δομές και τα νέα Προγράμματα που εγκρίθηκαν κατά το 2012 και άρχισαν τη λειτουργία τους κατά το έτος αναφοράς παρουσιάζονται πιο κάτω:

Θεραπεία

1. Εντατικό Πρόγραμμα Ημέρας "Ευήμερος"
2. Σταθμός Συμβουλευτικής "Αποφασίζω"
3. Κέντρο Πολλαπλής Παρέμβασης Λευκωσίας, ΥΨΥ

Επιχορήγηση θεραπευτικών προγραμμάτων

Κατά το έτος 2012 επιχορηγήθηκαν από το ΑΣΚ τα εξής θεραπευτικά προγράμματα:

ΔΟΜΗ/ ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΟΣΟ (€)
ΙΘΑΚΗ	Πρόγραμμα Ψυχολογικής Απεξάρτησης	10,215
Κέντρα Πρόληψης ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ	Ομάδα αυτοβοήθειας εξαρτημένων αλλοδαπών ατόμων σε ουσίες και συμπεριφορές	25,440
	Ομάδα Θεραπευόμενων	
Ανοικτή Θεραπευτική Κοινότητα εξαρτημένων ατόμων «Η Τόλμη» Πάφου	Ανοικτή Θεραπευτική Κοινότητα εξαρτημένων ατόμων «Η Τόλμη» Πάφου	36,483
Ανοικτή Θεραπευτική Κοινότητα εξαρτημένων ατόμων «Η Τόλμη» Λάρνακας	Ανοικτή Θεραπευτική Κοινότητα εξαρτημένων ατόμων «Η Τόλμη» Λάρνακας	3,975
Σύνδεσμος Συγγενών και Φίλων Εξαρτημένων Ατόμων Κύπρου	Πρόγραμμα Στήριξης Συγγενών και Φίλων Εξαρτημένων Ατόμων	6,038
Ίδρυμα Θεραπευτική Κοινότητα «Αγία Σκέπη»	Θεραπευτικό Πρόγραμμα «Αγίας Σκέπης»	110,000
Σύνολο		192,151

Πρόληψη

Κατά τη διάρκεια του 2012 κατατέθηκαν πέντε νέα προληπτικά προγράμματα για έγκριση. Εντούτοις, λόγω κάποιων κενών που εντοπίστηκαν στις απαιτούμενες πληροφορίες, εγκρίθηκε μόνο το Πρόγραμμα «ΑΣΠΙΔΑ Κέντρο Στήριξης Νέων», του Αντιναρκωτικού Συνδέσμου του Ιδρύματος Σολομώντος Παναγίδη (ΑΣΠΙΣ), ενώ τα υπόλοιπα προληπτικά προγράμματα θα εξεταστούν κατά το έτος 2013.

Επιχορήγηση προληπτικών προγραμμάτων

Επιπρόσθετα, το ΑΣΚ παρείχε επιχορήγηση στα πιο κάτω προληπτικά προγράμματα:

ΔΟΜΗ/ ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΟΣΟ (€)	ΣΥΝΟΛΟ (€)
ΙΘΑΚΗ	Σχολείο χωρίς καπνό	1,020	4,078
	Γνωρίζω, έχω άποψη και επιλέγω: αν καταναλώνω αλκοόλ, καταναλώνω υπεύθυνα	1,020	
	Οικογενειακό Συμβούλιο	1,020	
	Ταξίδι Ζωής	1,020	
ΚΕΝΘΕΑ	Οικογενειακό Συμβούλιο	2,867	22,319
	Από νέο σε νέο	3,135	
	Ταξίδι Ζωής	4,635	
	Σχολείο χωρίς καπνό	6,351	
	Κύκλωπας και Οδυσσέας	5,331	
Σύνδεσμος Καταπολέμησης Ναρκωτικών Λάρνακας	Οι γονείς προλαβαίνουν τη χρήση ουσιών	5,250	10,000
	Πρόληψη για τους νέους που βρίσκονται σε κίνδυνο	4,750	
Σταθμός Πρόληψης και Συμβουλευτικής «Αχιλλέας»	Σχολείο χωρίς καπνό	935	3,059
	Οικογενειακό Συμβούλιο	510	
	Ταξίδι Ζωής	1,614	
Lions Quest Κύπρου	Δεξιότητες για την Εφηβεία	3,292	3,292
Θησέας	Οικογενειακό Συμβουλίου	612	1,886
	Σχολείο χωρίς καπνό	425	
	Ταξίδι Ζωής	850	
Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος Ιδρύματος Σολομώντος Παναγίδη (ΑΣΠΙΣ)	Εφηβικά Βιωματικά Εργαστήρια	5,168	6,419
	Η πρόληψη στην νηπιακή ηλικία	1,251	

Παγκύπριος Σύλλογος Ψυχολόγων	Κοινωνική Ψυχολογία: Οι Ψυχολόγοι στην πρόληψη χρήσης ναρκωτικών	12,298	12,298
Δήμος Γεροσκήπου- Δημοτική Ομάδα Πρόληψης	Ψυχική Υγεία: Ενίσχυση της αυτοεκτίμησης		6,669
	Νιώθω ασφαλής στο σχολείο μου		
	Από το εγώ και το εσύ στο εμείς		
	Όλα όσα πρέπει να ξέρω γύρω από τις ουσίες		
	Ομάδες Γονέων		
	Ανοιχτές συναντήσεις Γονέων		
Σύνολο			70,020

2.5. Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων για Προληπτικά Προγράμματα

Κατά το 2012, και έχοντας ως γνώμονα την κάλυψη άμεσων αναγκών όπως αυτές εκπηγάζουν από τα συνεχώς μεταλλασσόμενα δεδομένα, το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου (ΑΣΚ) προκήρυξε δύο προτάσεις, οι οποίες είχαν ως στόχο αφενός τη δημιουργία μηχανισμού προώθησης και εφαρμογής εναλλακτικών απογευματινών δραστηριοτήτων και κάλυψη μαθησιακών αναγκών σε ευάλωτες ομάδες παιδιών¹ που διαμένουν στην Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου και αφετέρου τη δημιουργία προγράμματος εναλλακτικής προσέγγισης και ενημέρωσης στον κατασκηνωτικό χώρο Πόλις Χρυσοχούς στην Επαρχία Πάφου, για το μήνα Αύγουστο 2013.

2.6. Πυλώνας Θεραπείας

2.6.1 Επέκταση της Θεραπείας Υποκατάστασης σε Παγκύπρια Βάση

Η παροχή υπηρεσιών υποκατάστασης σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου, ώστε οι υπηρεσίες αυτές να είναι προσιτές και προσβάσιμες σε αυτούς που τις χρειάζονται αποτέλεσε το βασικό σκοπό της πρότασης αυτής. Με αυτό τον τρόπο, οι περιοχές της Κύπρου που βρίσκονται μακριά από τη Λευκωσία και τη Λεμεσό όπου λειτουργεί η «Γέφυρα» και το «Σωσίβιο» αντίστοιχα, θα μπορούν

¹ Ευάλωτες ομάδες όπως καθορίστηκαν στη νέα Εθνική Στρατηγική είναι οι ακόλουθες: παιδιά που εγκαταλείπουν το σχολείο, παιδιά μεταναστών, μαθητές/στρατιώτες που κάνουν χρήση νόμιμων και παράνομων ουσιών, παιδιά φυλακισμένων, παιδιά ψυχικά ασθενών γονιών, παιδιά ανέργων, παιδιά εξαρτημένων ατόμων.

να επωφεληθούν από την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών υποκατάστασης στο χώρο των Γενικών Νοσοκομείων. Στόχος είναι η άμεση υποστήριξη των χρηστών που διαμένουν στις επαρχίες Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου και η ένταξη τους σε θεραπεία ώστε να βελτιωθεί η γενική τους κατάσταση και να περιοριστούν οι κίνδυνοι και τα προβλήματα που συνδέονται με τη χρήση ουσιών.

Ως αποτέλεσμα της προσπάθειας αυτής, τον Οκτώβριο του 2012 διαμορφώθηκαν τρεις 'Μονάδες Υποκατάστασης' που στεγάζονται στα Νοσοκομεία της Ελεύθερης Αμμοχώστου, της Λάρνακας και της Πάφου, οι οποίες συμπλεγματοποιήθηκαν ως εξής: το Πρόγραμμα Υποκατάστασης «Σωσίβιο» με την Πάφο και η Μονάδα Υποκατάστασης «Γέφυρα» με τη Λάρνακα και την Αμμόχωστο.

Για την εφαρμογή της πιο πάνω πρότασης έχουν υλοποιηθεί κατά το 2012:

- Η εθελοντική συμμετοχή των γιατρών στο πρόγραμμα
- Η εκπαίδευση των ιατρών και των νοσηλευτών που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα
- Η διασφάλιση και επιδιόρθωση των χώρων στα Νοσοκομεία όπου πραγματοποιείται το Πρόγραμμα
- Η προμήθεια του υποκατάστατου Suboxone στα τρία Κέντρα- Νοσοκομεία από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
- Η ενίσχυση των καναλιών συνεργασίας των ΥΨΥ με τις μη - κυβερνητικές Δομές που παρέχουν ψυχολογική στήριξη προς τους θεραπευόμενους, μέσω της διαμόρφωσης ενός πρωτοκόλλου συνεργασίας.

2.6.2. Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας Ατόμων με Ιστορικό Εξάρτησης

Μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το 2012 το ΑΣΚ ανέλαβε τη διαχείριση του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Βοηθείας Ατόμων με Ιστορικό Εξάρτησης, την ευθύνη του οποίου είχε μέχρι τότε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συγκεκριμένα οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Σκοπός του Σχεδίου Παροχής Οικονομικής Βοήθειας Ατόμων με Ιστορικό Εξάρτησης, είναι η παροχή στήριξης στα άτομα με ιστορικό εξάρτησης για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της μετάβασης από το θεραπευτικό σύστημα στην αυτοδύναμη κοινωνική τους παρουσία καθώς και η παροχή βοήθειας ούτως ώστε η μετάβαση αυτή να γίνει ομαλά και σταθερά και συμβολή

ούτως ώστε η συμμετοχή των ατόμων αυτών στην κοινωνία να είναι ενεργή και παραγωγική.

Κατά τη διάρκεια του 2012, αιτήθηκαν στήριξης μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου, 13 συνολικά άτομα μέσω των Θεραπευτικών Προγραμμάτων στα οποία συμμετέχουν. Μέσα από τις αιτήσεις που έχουν εγκριθεί και επιχορηγηθεί από το ΑΣΚ, έχουν καλυφθεί προσωπικές ανάγκες των ατόμων αυτών που αφορούν σε κάλυψη οδοιπορικών, επαγγελματική κατάρτιση/ εκπαίδευση, διδάκτρα σπουδών, αγορά οικιακού και επαγγελματικού εξοπλισμού και μερική κάλυψη ενοικίου, ενώ για τους σκοπούς αυτούς έχει δαπανηθεί ολόκληρο το κονδύλι των €50,000 που αντιστοιχούσε στην εφαρμογή του Σχεδίου.

2.6.3 Συνεργασία ΑΣΚ- ΟΕΒ

Κατά το έτος 2012 το ΑΣΚ μέσα στα πλαίσια της ενίσχυσης της προσπάθειας για επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων που βρίσκονται στο στάδιο της κοινωνικής επανένταξης, προώθησε τη συνεργασία με την Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ). Έχουν ήδη τροχοδρομηθεί μερικές ενέργειες, ενώ από το 2013 οι ενέργειες αυτές αναμένεται να εντατικοποιηθούν. Η προσπάθεια αποσκοπεί στην ανάπτυξη συνεργασίας με επιχειρήσεις οι οποίες μέσα στα πλαίσια των πολιτικών εταιρικής κοινωνικής τους ευθύνης ενδιαφέρονται να προσφέρουν ευκαιρίες επανένταξης σε πρώην χρήστες.

2.7. Αλκοόλ

Μέσα στα πλαίσια επεξεργασίας του προσχεδίου Εθνικής Στρατηγικής για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της επιβλαβούς χρήσης του αλκοόλ, κατά την διάρκεια του 2012 πραγματοποιήθηκαν σειρά συντονιστικών συναντήσεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του κυβερνητικού και μη τομέα, μέσα από Ad Hoc επιτροπές εμπειρογνομόνων.

Η πολιτική απόφαση του ΑΣΚ αναφορικά με την ενοποίηση δράσεων που αναφέρονται στις παράνομες εξαρτησιογόνες ουσίες και στην επιβλαβή χρήση αλκοόλ μέσα στο πλαίσιο μιας ενιαίας Στρατηγικής, θεωρείται σημαντικό ορόσημο στα πράγματα της χώρας μας. Εντάσσεται δε, στη γενικότερη τάση των Εθνικών Στρατηγικών Κρατών Μελών της ΕΕ να συμπεριλαμβάνουν δράσεις για παράνομες αλλά και νόμιμες εξαρτησιογόνες ουσίες, κάτι που υποστηρίζει και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά και την Τοξικομανία (EMCDDA, 2006). Αναφορά για τις νόμιμες ουσίες σε σχέση με την πολυχρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, γίνεται επίσης και στη νέα Στρατηγική της ΕΕ για τα Ναρκωτικά 2013-2020. Παράλληλα, πολλές επιστημονικές έρευνες υποστηρίζουν

ότι η αποτελεσματικότητα της θεραπείας αυξάνεται όταν αυτή εμπερικλείει όλες τις εξαρτησιογόνες ουσίες, νόμιμες και παράνομες, καθώς και όταν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του κάθε ατόμου ξεχωριστά. Περαιτέρω, τα υψηλά ποσοστά καπνίσματος και κατανάλωσης αλκοόλ ανάμεσα στα παιδιά, τους νέους και τους ενήλικες, αναδεικνύουν τη σημασία σφαιρικής αντιμετώπισης όσον αφορά τις εξαρτησιογόνες ουσίες και τις σχετικές με αυτές συμπεριφορές.

2.8. Θεσμοθετημένη Συνεργασία

2.8.1 Πρωτόκολλο για εφαρμογή του νέου τροποποιημένου προγράμματος FreD goes to school για νεαρούς καπνιστές στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης

Σε συνέχεια της επιτυχούς πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος έγκαιρης παρέμβασης “FreD goes to school” για τη σχολική χρονιά 2011- 2012 που πραγματοποιήθηκε κατά το 2^ο τετράμηνο της περιόδου, κρίθηκε σημαντική η συνέχιση του προγράμματος κατά τη σχολική χρονιά 2012-2013 και επέκταση του σε όλα τα Γυμνάσια. Η εισήγηση αυτή υιοθετήθηκε από τη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, αλλά και από την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ). Με στόχο την εφαρμογή του προγράμματος παγκύπρια, αποφασίστηκε η πραγματοποίηση εκπαίδευσης σε όλους τους Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, οι οποίοι είναι τοποθετημένοι σε Γυμνάσια κατά τη σχολική χρονιά 2012- 2013. Οι εκπαιδευτικές συναντήσεις οργανώθηκαν και θα πραγματοποιηθούν τους πρώτους μήνες του 2013. Την εκπαίδευση έχουν αναλάβει οι Λειτουργοί των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας.

2.8.2 Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υπουργείο Άμυνας

Η ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στο πεδίο του στρατού, πέραν από τη σημασία εφαρμογής παρεμβάσεων σε ένα προνομιακό περιβάλλον για σκοπούς πρόληψης όπως είναι αυτό του στρατού, διαφαίνεται και από διάφορα ερευνητικά δεδομένα του γενικού πληθυσμού. Με γνώμονα τα δεδομένα αυτά, υπογράφηκε το 2012 μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου και του Υπουργείου Άμυνας. Το μνημόνιο συμβάλει στην ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων, καθώς επίσης και στην περαιτέρω αντιμετώπιση των παραγόντων κινδύνου που συντείνουν στη μείωση της χρήσης στο στρατό και στη μείωση της πιθανότητας έναρξης χρήσης ουσιών εξάρτησης κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας, αλλά και ευρύτερα στο χώρο του στρατού. Στην εφαρμογή του μνημονίου εμπλέκονται αρκετοί άλλοι φορείς, όπως το

Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, ο ΟΝΕΚ, ο ΚΟΑ, ΜΚΟ κ.α. Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου είναι υπεύθυνο για το συντονισμό σε ότι αφορά την υλοποίηση των δράσεων και τυχόν αναπροσαρμογή του για κάλυψη των αναγκών όπως αυτές αναφύονται.

Σημειώνεται ότι οι πλείστες δράσεις υλοποιήθηκαν κατά το 2012, ενώ μέσα στο 2013 προγραμματίζεται η υλοποίηση και των υπολοίπων. Στόχος του ΑΣΚ είναι όχι μόνο η συνέχιση της εφαρμογής του μνημονίου, αλλά και η περαιτέρω ενίσχυση του.

2.8.3 Πρωτόκολλο Συνεργασίας για παραπομπή νεαρών συλληφθέντων σε Θεραπευτικά Κέντρα των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας

Έπειτα από την επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος έγκαιρης παρέμβασης «Fred goes Net», το πρόγραμμα τροποποιήθηκε και υπό την ονομασία «Πρωτόκολλο Συνεργασίας». Στο νέο «Πρωτόκολλο Συνεργασίας» διατηρούνται οι πρόνοιες του προηγούμενου προγράμματος, διευρύνοντας ταυτόχρονα την επιλογή παραπομπής του ατόμου στο κατάλληλο θεραπευτικό πρόγραμμα, στο πλαίσιο των δομών που συμμετείχαν. Με βάση τα στοιχεία της ΥΚΑΝ, κατά το 2012 παραπέμφθηκαν στα κρατικά θεραπευτικά κέντρα 253 περιπτώσεις. Στόχος, να ενσωματωθούν στο πρωτόκολλο αυτό και ΜΚΟ, έτσι που το πρόγραμμα να παρέχει τις υπηρεσίες του σε παγκύπρια βάση.

3. Διαφώτιση, Ενημέρωση, Εκπαίδευση

Με βασικό στόχο την προώθηση της σωστής πληροφόρησης, ενημέρωσης και διαφώτισης της κοινωνίας με τρόπο ενιαίο και επιστημονικά υπεύθυνο για το φαινόμενο των εξαρτησιογόνων ουσιών στην Κύπρο, το ΑΣΚ μελετά και αναλύει τον καθημερινό Τύπο, δημιουργεί και διαχέει νέα ενημερωτικά έντυπα και προσφέρει εκπαιδευτικές ευκαιρίες στους συνεργάτες του.

3.1 Παγκόσμια Ημέρα Κατά των Ναρκωτικών

Όλα αυτά τα χρόνια, το ΑΣΚ αλλά και οι συνεργάτες του, διοργανώνουν εκδηλώσεις για να τιμήσουν την εν λόγω μέρα. Μέσα από τις εκδηλώσεις του 2012 το ΑΣΚ διοργάνωσε μια κοινωνική συμμαχία, με στόχο να υπογραμμίσει την κοινωνική και ανθρώπινη διάσταση της ουσιοεξάρτησης. Μέσα στα πλαίσια της δράσης του, το ΑΣΚ ετοίμασε σχετική αφίσα για σκοπούς ενημέρωσης του κοινού στην οποία αναγράφονταν οι εκδηλώσεις όλων των συνεργατών, αλλά και

ένα διαφημιστικό σποτ, το οποίο προβλήθηκε από όλα τα τηλεοπτικά κανάλια και τους ραδιοφωνικούς σταθμούς. Πραγματοποιήθηκε επίσης, εκδήλωση τον Ιούνιο 2012 στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Λευκωσίας σε συνδυασμό με την καθιερωμένη συνάντηση των Δικτύων Πρόληψης και Θεραπείας.

3.2 Συναντήσεις

Στο πλαίσιο της ενημέρωσης του κοινού, κατά το 2012 το ΑΣΚ αρθρογράφησε στον καθημερινό Τύπο για θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητες του, προέβη σε ανακοινώσεις Τύπου για την ενημέρωση του κοινού και επιπρόσθετα, ο Πρόεδρος και τα μέλη του ΑΣΚ συμμετείχαν σε διάφορα συνέδρια, καθώς και τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές. Κατά το 2012 συγκλήθηκε για πρώτη φορά η Εθνική Επιτροπή για τα Ναρκωτικά, υπό την προεδρία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και η οποία απαρτίζεται από τους Υπουργούς Υγείας, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, Παιδείας και Πολιτισμού, Άμυνας, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το ΑΣΚ ενημέρωσε την Εθνική Επιτροπή λεπτομερώς για την υφιστάμενη κατάσταση και τις καταγραφείσες τάσεις και παράλληλα ανέλυσε τα πιο σημαντικά πεπραγμένα του έτους. Επιπρόσθετα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ζήτησε από το κάθε Υπουργείο όπως προωθηθούν συγκεκριμένα μέτρα στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής

Επίσης, πραγματοποιήθηκαν οι εξής συναντήσεις:

- Συνάντηση μεταξύ ΑΣΚ με τους Υπουργούς Υγείας, Παιδείας και Πολιτισμού και Άμυνας
- Συνάντηση με εκπροσώπους Οργανισμών/ Φορέων/ Πολιτικών Κομμάτων και Παρατάξεων, όπως ΑΝΑΔ, ΟΕΒ, ΚΟΑ, ΑΚΕΛ, ΕΔΟΝ και ΠΟΦΕΝ
- Συνάντηση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Συνάντηση των Εθνικών Συντονιστών της ΕΕ για τα Ναρκωτικά (βλ 5.1.1. Οριζόντια Ομάδα για τα Ναρκωτικά της ΕΕ)
- Πολυεθνικό Σεμινάριο σε θέματα πρόληψης της χρήσης ουσιών που διοργανώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας στη με θέμα: «Πρόληψη και Παρακολούθηση Ναρκωτικών: Κατάσταση και Προοπτικές στις Νότιες Γειτονικές Χώρες της ΕΕ»

3.3. Παρακολούθηση και Ανάλυση Έντυπου Τύπου

Αναγνωρίζοντας τον καθοριστικό ρόλο των ΜΜΕ, το ΑΣΚ συλλέγει, παρακολουθεί και αναλύει την αρθρογραφία του κυπριακού ημερήσιου Τύπου,

έτσι που να μπορεί να διαμορφώσει μια σφαιρική αντίληψη της παρουσίας τόσο του ίδιου του φαινομένου, αλλά και του τρόπου με τον οποίο η κυπριακή κοινωνία το αντιμετωπίζει.

Το φαινόμενο της ουσιοεξάρτησης, καθώς και όλα τα θέματα που συνδέονται με αυτό, φαίνεται να απασχολούν συχνά και σε αρκετά έντονο βαθμό τον ημερήσιο Τύπο στην Κύπρο, ενώ αυτά επικεντρώνονται σε θέματα πρόληψης, εξάρτησης, θεραπείας, έρευνας, κατάστασης του φαινομένου στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, έκτασης του προβλήματος στο γενικό πληθυσμό, νομοθεσίας, εθνικής δράσης και μολυσματικών ασθενειών. Η παρακολούθηση του Κυπριακού Τύπου επεκτείνεται και στις νόμιμες ουσίες, όπως τον καπνό και το αλκοόλ.

Κατά τη διάρκεια του 2012 έγιναν 2644 αναφορές σε θέματα εξαρτησιογόνων ουσιών, μέσα από τις οποίες έχουν παρατηρηθεί σημαντικά στοιχεία που οδηγούν στις πιο κάτω διαπιστώσεις:

- Στην πλειοψηφία τους τα άρθρα που εμφανίζονται στον ημερήσιο Τύπο περιγράφουν κυρίως εγκλήματα σχετιζόμενα με τις εξαρτησιογόνες ουσίες (κατοχή, προμήθεια, διακίνηση, κλπ) με ποσοστό 38,20% των άρθρων που αφορούν στο 2012 να επικεντρώνονται στην κατηγορία αυτή. Η δεύτερη, σε ποσοστό άρθρων που δημοσιεύθηκαν κατηγορία, αφορά σε αναφορές σε μεμονωμένες απόψεις ατόμων σχετικά με το θέμα των εξαρτησιογόνων ουσιών, ενώ ακολουθούν οι αναφορές σε ανακοινώσεις, εκδηλώσεις και συνέδρια που πραγματοποιούνται στην Κύπρο
- Οι νόμιμες εξαρτησιογόνες ουσίες φαίνεται να απασχολούν σε λιγότερο βαθμό τον ημερήσιο τύπο, με περισσότερες αναφορές να γίνονται στον καπνό και στη μη πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας από πλευράς των Αρχών. Η κατάχρηση του αλκοόλ φαίνεται να συνδέεται με την αύξηση των τροχαίων δυστυχημάτων, θανατηφόρα και μη, και με την αύξηση του ποσοστού των ατόμων που οδηγούν ενώ βρίσκονται υπό την επήρεια αλκοόλ. Επίσης σε κάποιο βαθμό αναφέρεται και η σύνδεση οδικών δυστυχημάτων με το φαινόμενο της πολυχρήσης.

3.4. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικός ως προς την παροχή αντικειμενικής πληροφόρησης, αλλά και τη διαμόρφωση ή και ανατροπή κοινωνικών στάσεων απέναντι σε σημαντικά θέματα.

Στις αναφορές των ΜΜΕ σε θέματα που σχετίζονται με την ουσιοεξάρτηση και όλες τις πτυχές που τη συνθέτουν, είναι σημαντικό να δει κανείς τον τρόπο με τον

οποίο παρουσιάζονται οι ειδήσεις, τα ρεπορτάζ, το λεκτικό, η θεματολογία των άρθρων, το φωτογραφικό υλικό.

Η δημοσιογραφική δεοντολογία εμπειρικλείει γενικές αρχές που στόχο έχουν να διασφαλίσουν το κοινό από λεκτικό, αλλά και οπτικό υλικό, που μπορεί να ενοχλήσει, να εκθέσει τα προσωπικά δεδομένα κάποιου στιγματίζοντας τον, ή να παρουσιάσει τον τρόπο παραγωγής και κατασκευής εξαρτησιογόνων ουσιών. Επιπλέον, αναφορές σε άμεση ή έμμεση αναφορά στο κέρδος που είναι δυνατό να αποφέρει η διακίνηση ουσιών, καθώς και η ηρωοποίηση ατόμων που έχουν συλληφθεί για παραγωγή ή χρήση ναρκωτικών, ενδεχομένως να λειτουργήσει προτρεπτικά στην ηλικιακή ομάδα των εφήβων.

Για το σκοπό αυτό το ΑΣΚ προγραμματίζει εντός του 2013, την ετοιμασία ενός οδηγού για τα ΜΜΕ, με στόχο τη διευκόλυνση του έργου τους και την χρήση της ορθής ορολογίας. Ο Οδηγός καλής πρακτικής για τους λειτουργούς των ΜΜΕ, επιδιώκει να βοηθήσει τους δημοσιογράφους να αναφέρονται με ακρίβεια και αντικειμενικότητα στα θέματα των εξαρτησιογόνων ουσιών, έτσι ώστε να συμβάλλουν καθοριστικά στην καταπολέμηση του στίγματος που γεννιέται από την άγνοια και στην «αντικατάσταση» από την εμπειριστατωμένη γνώση, η οποία συμβάλλει στην κατανόηση και στήριξη των ατόμων με εξάρτηση, τα οποία προσπαθούν να την υπερβούν.

3.5 Δημιουργία Νέων Εντύπων

Οδηγός Υπηρεσιών Κοινωνικής Επανάταξης

Σε μια προσπάθειά του το ΑΣΚ να συγκεντρώσει όλες τις δυνατότητες/ευκαιρίες που παρέχονται από κρατικούς και μη φορείς και υπηρεσίες σε άτομα που επιθυμούν να εργοδοτηθούν, να αποκατασταθούν επαγγελματικά, να εκπαιδευτούν, να καταρτιστούν ή απλά να ενημερωθούν για τις υπηρεσίες και τα προγράμματα, έχει προχωρήσει κατά το 2012 στη διαμόρφωση του Οδηγού Υπηρεσιών Κοινωνικής Επανάταξης, ο οποίος αναμένεται να οριστικοποιηθεί αρχές του έτους 2013.

3.6 Επικοινωνία ΑΣΚ με τους συνεργάτες του και το ευρύ κοινό

3.6.1 Ιστοσελίδα ΑΣΚ

Η ενημέρωση της ιστοσελίδας του ΑΣΚ σε θέματα που αφορούν στον τομέα των ουσιοεξαρτήσεων συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια του 2012, μέσα από τον καθημερινό εμπλουτισμό της γύρω από τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα αυτό με διάφορες σχετικές ειδήσεις, άρθρα, ανακοινώσεις σχετικά με τη δραστηριοποίηση του ΑΣΚ και τους φορείς του Δικτύου του ΑΣΚ, καθώς επίσης και μέσα από έρευνες που πραγματοποιούνται κατά καιρούς τόσο σε τοπικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Παράλληλα, μέσα στο 2012 το ΑΣΚ προχώρησε στην αναβάθμιση και αναπροσαρμογή της ιστοσελίδας του, με στόχο να καταστεί πιο «φιλική», και πιο εύκολη στην περιήγηση.

Η αναδιαμόρφωση της ιστοσελίδας πραγματοποιήθηκε με βάση το τί θα εξυπηρετούσε τον επισκέπτη της:

- Τι θα ήθελε, δηλαδή το κοινό να μάθει, πώς θα μπορούσε να το μάθει πιο εύκολα και άμεσα και χωρίς να χρειάζεται να περιηγηθεί άσκοπα,
- Πού και πώς θα μπορούσε να συγκεντρωθεί η συσσωρευμένη γνώση του ΑΣΚ και να καταστεί η πρόσβαση σε αυτή εύκολη με τη βοήθεια μιας εξελιγμένης μηχανής αναζήτησης,
- Πώς θα διευκολυνθεί η επικοινωνία με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με τρόπο άμεσο και ζωντανό, ώστε να στηριχθεί αποτελεσματικά και να τροφοδοτηθεί η προσπάθειά τους να μεταφέρουν τις πληροφορίες που έχουν σημασία στο άτομο με εξάρτηση, τους οικείους του αλλά και τον κάθε πολίτη.

Επιπλέον, η νέα ιστοσελίδα επιτρέπει τη διαφοροποιημένη πρόσβαση στα διαφορετικά ακροατήρια (επαγγελματίες υγείας και συνεργάτες ΑΣΚ, άτομα με εξάρτηση και οικείοι και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας), ενώ και το σύνολο του περιεχομένου της είναι διαθέσιμο σε όποιον επιθυμεί να έχει πρόσβαση σε αυτό. Παράλληλα, η λειτουργία Αρχείου με σύνθετη μηχανή αναζήτησης επιτρέπει την αναδρομή στο σύνολο του αρχειακού υλικού (ερευνητικού, μελετητικού, ενημερωτικού και πολιτικού – νομικού) του ΑΣΚ αναλόγως της θεματικής κατηγορίας και της ημερομηνίας.

3.6.2 Ηλεκτρονική Υπηρεσία επαφής με τα εξαρτημένα άτομα και τους οικείους τους- asknow

Ταυτόχρονα, με στόχο την διεύρυνση της πρόσβασης στη θεραπεία και την ενίσχυση των διαδικασιών και μηχανισμών των βέλτιστων πρακτικών, το ΑΣΚ προχώρησε κατά το έτος 2012 στη δημιουργία της νέας ηλεκτρονικής υπηρεσίας της “asknow”. Η νέα αυτή ιστοσελίδα αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανώνυμης, χωρίς προσκόμματα επικοινωνίας των ατόμων με εξάρτηση και των οικογενειών τους με τις δομές θεραπείας και το ΑΣΚ. Επίσης, μέσα από αυτήν ο επισκέπτης μπορεί να ενημερωθεί συνολικά για τη θεραπεία και τη διαθεσιμότητά της στην Κύπρο και να επικοινωνήσει ανώνυμα με κάποιο ειδικό, ο οποίος απαντά στις ερωτήσεις του. Ενισχύεται έτσι ο πολίτης να αναζητήσει βοήθεια, να μπει σε θεραπεία και να παραμείνει στη θεραπεία μέχρι την πλήρη του αποκατάσταση.

Μέσα από την ιστοσελίδα, παρέχονται ταυτόχρονα στο ΑΣΚ κρίσιμες πληροφορίες για τις πραγματικές ανάγκες των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών ή των οικείων τους και κατευθύνουν την ανάπτυξη μελλοντικών δράσεων και πρωτοβουλιών που μπορούν να ανταποκρίνονται στοχευμένα στις ανάγκες αυτές.

3.6.3 Ηλεκτρονικό Αρχείο παρακολούθησης της Θεραπευτικής πορείας: E-ask

Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου, στα πλαίσια υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά και την Επιβλαβή Χρήση του Αλκοόλ 2013- 2020 και στοχεύοντας στην αποδοτικότερη διασύνδεση, την καλύτερη οργάνωση και τη λειτουργική ολοκλήρωση των θεραπευτικών υπηρεσιών που παρέχονται στα άτομα που αποτείνονται για θεραπεία λόγω χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, έχει αναπτύξει μία νέα ηλεκτρονική εφαρμογή για την παρακολούθηση της θεραπευτικής πορείας τους. Η διαδικτυακή αυτή εφαρμογή βρίσκεται στη φάση των τελικών ελέγχων και θα τεθεί σε πιλοτική λειτουργία τον Μάιο του 2013 στο Πρόγραμμα Υποκατάστασης «Γέφυρα», την Θεραπευτική Κοινότητα «Αγία Σκέπη» και την «Κλινική Βερεσιέ».

Η τυποποίηση των διαδικασιών και των παραγομένων δεδομένων που η νέα εφαρμογή επιτρέπει, θα συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης εικόνας για την πορεία της θεραπείας των ατόμων με πρόβλημα χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών στην Κύπρο, στη διευκόλυνση του ανθρώπινου

δυναμικού (ιατρικού, νοσηλευτικού, υποστηρικτικού) που εργάζεται στις υπηρεσίες αυτές επιτρέποντας εξοικονόμηση χρόνου και παραγωγή στατιστικών δεδομένων με συνέπεια και συνέχεια σε βάθος χρόνου για πραγματική κοστολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και αποδοτικότερη παρακολούθηση του φαινομένου των ουσιών εξάρτησης στον τόπο μας.

3.6.4 Ηλεκτρονικό Δελτίο Τύπου

Με αυτή την ηλεκτρονική έκδοση του, το ΑΣΚ εγκαινίασε το Μάρτιο του 2012 μια μηνιαία επικοινωνία με τους συνεργάτες του αλλά και με την κοινωνία ευρύτερα. Στόχος της επικοινωνίας, η γνωριμία με το ΑΣΚ και το έργο του και η συνεχής ενημέρωση για θέματα που άπτονται του ρόλου του ως του ανώτατου φορέα της χώρας μας σε ότι αφορά την αντιμετώπιση της ουσιοεξάρτησης.

Στο Δελτίο Τύπου γίνεται αναφορά όχι μόνο στις δραστηριότητες του ΑΣΚ, αλλά και σε επιστημονικά θέματα σχετιζόμενα με τις εξαρτήσεις, με συνδέσεις στις πιο πρόσφατες δημοσιεύσεις του τομέα. Επίσης, το Δελτίο Τύπου βρίσκεται στη διάθεση των αναγνωστών του για σκοπούς προώθησης ανακοινώσεων σχετικών με θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του ΑΣΚ.

3.7 Εκπαιδεύσεις

Προγράμματα κατάρτισης για το προσωπικό των Τμημάτων Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών των κρατικών νοσηλευτηρίων

Για την προώθηση του στόχου «Διασφάλιση της εφαρμογής πρακτικών μείωσης της βλάβης εντός του συστήματος υγείας» της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά 2009-2012, πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικές συναντήσεις που απευθύνονταν στο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των Τμημάτων Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ) των κρατικών νοσηλευτηρίων. Στόχος των εκπαιδεύσεων ήταν ο αποτελεσματικός χειρισμός

περιστατικών χρηστών εξαρτησιογόνων ουσιών που απευθύνονται για βοήθεια στα ΤΑΕΠ.

Κατάρτιση Καθηγητών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής

Στο πλαίσιο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά και με στόχο την κατάρτιση των Καθηγητών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής για ενίσχυση του ρόλου τους, το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου (ΑΣΚ) πραγματοποίησε σε συνεργασία με την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και το Γραφείο Πρόληψης της ΥΚΑΝ, εκπαίδευση αναφορικά με το εργαλείο πρόληψης 'Voices'. Το εργαλείο αυτό στοχεύει στην έγκαιρη παρέμβαση μέσα στα πλαίσια του ρόλου του Καθηγητή Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής.

4. Παρακολούθηση Νομοθεσίας στον Τομέα των Ναρκωτικών

Ο «Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμος» Ν.29/1977

Η ad hoc Επιτροπή που λειτουργεί υπό το ΑΣΚ, με στόχο το συνεχή εκσυγχρονισμό και τροποποίηση του Νόμου, με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων από τη Νομική Υπηρεσία, το Κρατικό Χημείο, τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, το Τμήμα Τελωνείων, την Υ.ΚΑ.Ν και το ΕΚΤΕΠΝ, συνέχισε τις εργασίες της και το έτος 2012. Το έργο της Επιτροπής αφορούσε κυρίως σε τροποποίηση του Α΄ Πίνακα του Νόμου και συγκεκριμένα στην προσθήκη νέων συνθετικών ουσιών μέσω της ενεργοποίησης του Συστήματος Generic, βάσει του οποίου απαγορεύεται μέσα από σχετικό Διάταγμα ολόκληρη 'οικογένεια' ουσιών που βασίζεται στην ίδια μοριακή δομή.

Ο «Περί Περίθαλψης και Μεταχείρισης Τοξικομανών Νόμος» Ν.57(Ι)/92

Κατά το έτος 2012 το ΑΣΚ κλήθηκε να υποβάλει τις εισηγήσεις του μαζί με άλλους φορείς, στην επιτροπή Νομικών της Βουλής των Αντιπροσώπων αναφορικά με τον «Περί Περίθαλψης και Μεταχείρισης Τοξικομανών Νόμος» Ν.57(Ι)/92 με στόχο τη νομοθετική ρύθμιση της διαδικασίας παραπομπής ουσιοεξαρτημένων κατηγορούμενων ή καταδικασθέντων ατόμων, σε θεραπευτικά προγράμματα.

Νομοσχέδιο για το Νάρκοτεστ

Κατά το 2012, το ολοκληρωμένο Νομοσχέδιο για το Νάρκοτεστ τέθηκε εκ νέου ενώπιον της κοινής συνεδρίας των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Νομικών και

Συγκοινωνιών και Έργων της Βουλής των Αντιπροσώπων, όπου εξακολουθούν να παραμένουν σε εκκρεμότητα κάποια θέματα τα οποία θα τύχουν οριστικού χειρισμού κατά το 2013.

5. Διεθνής Συνεργασία

Η διεθνής συνεργασία αποτελεί μια σημαντική πτυχή του έργου του ΑΣΚ, αφού μέσα από την ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων, εμπλουτίζεται η λειτουργία του και οι υπηρεσίες που προσφέρει. Παράλληλα, ο διάλογος σε διμερές, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, επιτρέπει στο ΑΣΚ να μοιραστεί τη δική του εμπειρία και εργαλεία με τους αντίστοιχους φορείς.

Μέσα στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου, κατά τη διάρκεια του 2012, το ΑΣΚ εκπροσώπησε την Κύπρο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, Συμβουλίου της Ευρώπης και Ηνωμένων Εθνών.

5.1 Ευρωπαϊκή Ένωση

5.1.1. Οριζόντια Ομάδα για τα Ναρκωτικά της ΕΕ (Horizontal Drugs Group-HDG)

Μέσα στα πλαίσια της Ε.Ε., το ΑΣΚ εκπροσωπεί την Κυπριακή Δημοκρατία στην Οριζόντια Ομάδα Εργασίας για τα Ναρκωτικά του Συμβουλίου, η οποία προωθεί και συντονίζει την υλοποίηση της Στρατηγικής και των Σχεδίων Δράσης της Ε.Ε. για τα Ναρκωτικά. Οι συναντήσεις της Ομάδας πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες σε μηνιαία βάση, όπως και οι διάλογοι της ΕΕ με τρίτες χώρες για το θέμα των ναρκωτικών.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2012, το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο συντόνισε τις προετοιμασίες ενόψει της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., ενώ το δεύτερο εξάμηνο του 2012, κλήθηκε να προεδρεύσει της Ομάδας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και την Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών της Αστυνομίας.

Το σημαντικότερο έργο που είχε να επιτελέσει η Κυπριακή Προεδρία στον τομέα της πολιτικής για τα Ναρκωτικά ήταν η διαμόρφωση της νέας Στρατηγικής της ΕΕ για τα Ναρκωτικά για την περίοδο 2013-2020. Πρέπει να σημειωθεί ότι το έργο της Προεδρίας ήταν εξαιρετικά δύσκολο, αφού στόχος ήταν να ληφθούν υπόψη οι απόψεις και οι ιδιαιτερότητες των 27 κρατών μελών, όπου οι πραγματικότητες ήταν αρκετά διαφορετικές και σε ένα πλαίσιο συναίνεσης, να εξευρεθεί η χρυσή

τομή. Μέσα σε ένα πνεύμα πλήρους συνεργασίας, στην τελευταία συνεδρία της Ομάδας επί Κυπριακής Προεδρίας υιοθετήθηκε ομόφωνα από όλες τις αντιπροσωπείες των Κρατών μελών η νέα Στρατηγική. Στη συνέχεια, η Στρατηγική υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 7 Δεκεμβρίου 2012 και θα αποτελέσει τη βάση για το νέο Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για τα Ναρκωτικά, το οποίο θα διαμορφωθεί επί Ιρλανδικής Προεδρίας.

Συνολικά, η Κυπριακή Προεδρία πέτυχε μέσα σε μόλις έξι μήνες όχι μόνο να ανταποκριθεί με συνέπεια στις ευθύνες που είχε αναλάβει αλλά και να παράξει έργο, το οποίο σέβεται τους θεσμούς και τις πολιτικές της ΕΕ, αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες των κρατών μελών και εργάζεται για την παραγωγική τους συνεργασία και συνέργεια σε μια κοινή στρατηγική, η οποία:

- Είναι πλήρως εμπειριστατωμένη και στηρίζεται σε επιστημονικά τεκμήρια
- Προωθεί την ισόρροπη, ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη προσέγγιση
- Σέβεται τις ιδιαιτερότητες και τις πρακτικές όλων των κρατών μελών και πάνω από όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Εισάγει ως προτεραιότητα τις περιβαλλοντικές δράσεις στην πρόληψη
- Προσδίδει ιδιαίτερη ευαισθησία στις ευάλωτες ομάδες και στις ομάδες υψηλού κινδύνου
- Ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι νέες συνθετικές ουσίες, η κατάχρηση των συνταγογραφούμενων φαρμάκων και η πολυχρήση, συμπεριλαμβανομένης της παράλληλης χρήσης νόμιμων και παράνομων ουσιών
- Θέτει συγκεκριμένες προτεραιότητες σε κάθε τομέα, έτσι ώστε σε καιρό οικονομικής κρίσης και περικοπών, να προωθούνται στοχευμένες και αποτελεσματικές παρεμβάσεις και πρακτικές
- Προωθεί διάφανες διαδικασίες χρηματοδότησης και ελέγχου
- Επιτρέπει στην ΕΕ να τοποθετείται με μια ενιαία φωνή στο διεθνές σκηνικό και στις σχέσεις της με τους εταίρους της.

Πέραν των συναντήσεων της Οριζόντιας Ομάδας για τα Ναρκωτικά, στο πλαίσιο της Προεδρίας, διοργανώθηκε στην Κύπρο η συνάντηση των Εθνικών Συντονιστών για τα Ναρκωτικά όπως είθισται να διοργανώνεται κάθε εξάμηνο από την προεδρεύουσα χώρα. Στη συνάντηση των Εθνικών Συντονιστών για τα Ναρκωτικά, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου στο Συνεδριακό Κέντρο στη Λευκωσία και στη Θεραπευτική Κοινότητα Αγία Σκέπη, το κύριο θέμα συζήτησης ήταν «Γυναίκες και Θεραπεία της Ουσιοεξάρτησης: Ιδιαιτερότητες και Προκλήσεις». Στη συνάντηση συμμετείχαν Εθνικοί Συντονιστές και εμπειρογνώμονες σε θέματα πολιτικής για τα ναρκωτικά από 19 Κράτη Μέλη, την

Κροατία και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας και της Γραμματείας του Συμβουλίου.

Τέλος, στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, η Κυπριακή Προεδρία προώθησε το διάλογο για τα ναρκωτικά με τις εξής τρίτες χώρες, με στόχο την από κοινού αντιμετώπιση του φαινομένου των ναρκωτικών: Ρωσία, ΗΠΑ, χώρες Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής και χώρες της Κοινότητας των Άνδεων. Των συναντήσεων αυτών προήδρευσε το Υπουργείο Εξωτερικών.

Πέρα από την καθιερωμένη συνεργασία με τις προαναφερόμενες χώρες και περιοχές, η Κύπρος κατάφερε να λειτουργήσει ως γέφυρα με τις χώρες της Μεσογείου, ανοίγοντας το διάλογο για τα ναρκωτικά και τη συνεργασία με το Μαρόκο και το Λίβανο. Η έναρξη του διαλόγου με το Μαρόκο και το Λίβανο έχει ιδιαίτερη σημασία και αποτελεί επιτυχία για την Προεδρία, αφού η ΕΕ είχε προσπαθήσει ανεπιτυχώς και στο παρελθόν να καλέσει σε διάλογο το Μαρόκο, το οποίο βάσει των τελευταίων στοιχείων της Παγκόσμιας Έκθεσης για τα Ναρκωτικά των Ηνωμένων Εθνών παράγει τις μεγαλύτερες ποσότητες κάνναβης διεθνώς. Ταυτόχρονα, με τον τρόπο αυτό η Κυπριακή Προεδρία πέτυχε τη διεύρυνση της συνεργασίας με τις χώρες που εντάσσονται στην Πολιτική για ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Γειτονίας.

Στα πλαίσια της πολιτικής για Ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Γειτονίας, υπό την αιγίδα της Κυπριακής Προεδρίας, διοργανώθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Παρακολούθηση των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ) και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΕΑΣ), στην Κύπρο, στις 15-16 Οκτωβρίου, Πολυεθνικό σεμινάριο με θέμα «Πρόληψη και Παρακολούθηση Ναρκωτικών: κατάσταση και προοπτικές στις Νότιες Γειτονικές Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Εν κατακλείδι, οι στόχοι που είχαν τεθεί στις αρχές του εξαμήνου έχουν επιτευχθεί. Το ΑΣΚ έχει συμβάλει καθοριστικά και με συναινετικό τρόπο στο καθορισμό της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα των παράνομων ουσιών εξάρτησης για την επόμενη επταετία και θα εργαστεί με συνέπεια σε κάθε κατεύθυνση για την επιτυχή υλοποίησή της προς όφελος των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπρόσθετα, η Κυπριακή Προεδρία κατάφερε να αφήσει το στίγμα της με την έναρξη του διαλόγου της ΕΕ με τις γειτονικές μας Μεσογειακές χώρες, το Μαρόκο και το Λίβανο. Καθοριστικό ρόλο στις επιτυχίες της Κυπριακής Προεδρίας διαδραμάτισαν ο αποτελεσματικός συντονισμός και η

άσφαση συνεργασία των άμεσα εμπλεκόμενων υπηρεσιών, ιδιαίτερα με το Υπουργείο Εξωτερικών και την Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών.

5.1.2. Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (EMCDDA)

Οι ανεξάρτητες, επιστημονικά τεκμηριωμένες πληροφορίες αποτελούν ζωτική πηγή για την Ευρώπη όσον αφορά την κατανόηση της φύσης των προβλημάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά και στην καλύτερη αντιμετώπιση τους. Με αυτήν την προϋπόθεση, και με στόχο την αντιμετώπιση του φαινομένου των ναρκωτικών, ιδρύθηκε το 1993 ως ένας από τους αποκεντρωμένους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ- EMCDDA).

Ο ρόλος του ΕΚΠΝΤ είναι να παρέχει στην ΕΕ και στα κράτη μέλη της μια αντικειμενική συνολική εικόνα του προβλήματος των ναρκωτικών στην ΕΕ και μια αξιόπιστη τεκμηρίωση προς υποστήριξη της συζήτησης επί του θέματος αυτού. Σήμερα, παρέχει στους αρμόδιους χάραξης πολιτικής τεκμηριωμένα δεδομένα για τη σύνταξη νομοθεσίας και την κατάρτιση στρατηγικών για τα ναρκωτικά, ενώ επίσης βοηθά τους επαγγελματίες και τους ερευνητές που εργάζονται στον συγκεκριμένο τομέα να στοχεύουν σε βέλτιστες πρακτικές και νέους τομείς έρευνας.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο του EMCDDA, στο οποίο εκπροσωπείται η Κύπρος από μέλη του ΑΣΚ, συνεδρίασε δύο φορές κατά το 2012 στη Λισσαβόνα. Τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο κατά το 2012 ήταν τα ακόλουθα:

- Η Ετήσια Έκθεση του Κέντρου για το 2012
- Η υιοθέτηση της Στρατηγικής του Οργανισμού και του προγράμματος Εργασίας 2013-2015
- Η εξωτερική αξιολόγηση του Οργανισμού
- Η έγκριση του προγράμματος εργασίας του Κέντρου για το 2013 και η υιοθέτηση του προϋπολογισμού για το 2014
- Ο ρόλος του EMCDDA στις Ευρωπαϊκές Έρευνες που σχετίζονται με τα ναρκωτικά
- Η εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου
- Η έναρξη διαπραγματεύσεων του Κέντρου με το Ισραήλ για υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας.

Σημειώνεται ότι κατά τη συνάντηση Ιουλίου, ο εκπρόσωπος της Κύπρου παρουσίασε τις προτεραιότητες της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ όπως επίσης κατά τη συνάντηση του Δεκεμβρίου παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα/ συμπεράσματα της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου.

5.1.3 Επιτροπή Εθνικής Πολιτικής και Δράσης για το Αλκοόλ / Committee of National Alcohol Policy and Action (CNAPA)

Στην Επιτροπή Εθνικής Πολιτικής και Δράσης για το Αλκοόλ (Committee for national alcohol policy and action) συμμετέχουν εκπρόσωποι από τις κυβερνήσεις των ΚΜ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό των θεμάτων που αφορούν το αλκοόλ, την διάχυση πληροφόρησης και βέλτιστων πρακτικών για την μείωση της επιβλαβούς κατανάλωσης του αλκοόλ. (http://ec.europa.eu/health/alcohol/events/ev_20120418_en.htm).

Η Κύπρος συμμετέχει στην εν λόγω επιτροπή και εκπροσωπείται από το ΑΣΚ, στις συναντήσεις που πραγματοποιούνται δύο φορές τον χρόνο. Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή κατά το 2012 ήταν η αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το Αλκοόλ και οι μελλοντικές δράσεις του Προγράμματος Υγείας αναφορικά με τις αρνητικές συνέπειες που σχετίζονται με την κατανάλωση του αλκοόλ. Τα ΚΜ ομόφωνα εξέφρασαν την επιθυμία τους για συνέχιση και ενδυνάμωση της στρατηγικής της ΕΕ για το αλκοόλ αναγνωρίζοντας παράλληλα την προστιθέμενη αξία της στρατηγικής σε επίπεδο ΕΕ.

Συνέδριο Υψηλού Επιπέδου με θέμα “Υγιής Γήρανση: μια συνεχής διαδικασία καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής/ Healthy Ageing Across the Life Cycle” του Υπουργείου Υγείας, Λευκωσία, 05-06/09/12

Μέσα στα πλαίσια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, το Υπουργείο Υγείας διοργάνωσε Συνέδριο Υψηλού Επιπέδου με θέμα “Υγιής Γήρανση: μια συνεχής διαδικασία καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής/ Healthy Ageing Across the Life Cycle”. Στο συγκεκριμένο Συνέδριο έγινε από το ΑΣΚ παρουσίαση της Στρατηγικής και Πολιτικής του Αλκοόλ στην Κύπρο.

5.2 Συμβούλιο της Ευρώπης

5.2.1.Ομάδα Πομπιντού (ΟΠ)

Η Ομάδα Πομπιντού λειτουργεί στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης από το 1971 και στην παρούσα φάση απαρτίζεται από 35 κράτη μέλη. Στόχος της Ομάδας είναι να συνεισφέρει στην ανάπτυξη μιας πολυτομεακής, καινοτόμου και αποτελεσματικής πολιτικής για θέματα ναρκωτικών, βασισμένης σε επιστημονικά δεδομένα και να προωθή την ανταλλαγή γνώσης μεταξύ των πτυχών της πολιτικής, της πρακτικής και της επιστήμης, εστιάζοντας την προσοχή της στην τοπική εφαρμογή των προγραμμάτων. (http://www.coe.int/t/dg3/pompidou/default_en.asp).

5.2.2 Συναντήσεις Μόνιμων Αντιπροσώπων

Οι Μόνιμοι Αντιπρόσωποι διορίζονται από το κάθε κράτος μέλος ή τον αρμόδιο Υπουργό και εκπροσωπούν τη χώρα τους για όλα τα θέματα που προκύπτουν σε ότι αφορά τις παράνομες ουσίες εξάρτησης/ ψυχοδραστικές ουσίες και την ουσιοεξάρτηση στο πλαίσιο της Ομάδας Πομπιντού.

Η 71^η Συνάντηση Μονίμων Αντιπροσώπων πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο στις 13 Νοεμβρίου 2012 και εστιάστηκε στα εξής θέματα:

- Ανασκόπηση των δραστηριοτήτων που είχαν υιοθετηθεί για υλοποίηση κατά το 2012
- Ανατροφοδότηση από τις ομάδες εργασίας συμπεριλαμβανομένων της Ad Hoc ομάδας εμπειρογνομώνων για το σχεδιασμό ενιαίων στρατηγικών που αφορούν στις νόμιμες και παράνομες ουσίες εξάρτησης, της ομάδας οδικής ασφάλειας και θεραπείας υποκατάστασης, της ομάδας αεροδρομίων, των Δικτύων MedNET και EXASS Net
- Ανασκόπηση του προσχεδίου πολιτικής για τη μείωση της βλάβης, των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των δραστηριοτήτων της Ομάδας Πομπιντού για το διάστημα 2010-2012 και των δραστηριοτήτων που προτάθηκαν για υλοποίηση για το έτος 2013.

Το Συνέδριο Υψηλού Επιπέδου πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο στις 14 Νοεμβρίου του 2012. Το συνέδριο και η συνάντηση εστιάστηκαν στα εξής θέματα:

- Αξιολόγηση της προόδου των δραστηριοτήτων και γενικότερα του πολιτικού ρόλου της Ομάδας Πομπιντού σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο στον τομέα της πολιτικής για τα ναρκωτικά
- Συζήτηση ξεχωριστής θεματικής αναφορικά με το διαδίκτυο, τους κινδύνους αλλά και τις προοπτικές και προκλήσεις που συνδέονται με το διαδίκτυο για τη μείωση της ζήτησης και της προσφοράς των παράνομων ουσιών εξάρτησης.

5.2.3. Ομάδες Εργασίας

Η 1^η Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας για καθιέρωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων στον τομέα της ουσιοεξάρτησης πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, στις 30-31 Ιανουαρίου του 2012. Η ομάδα θα πραγματοποιήσει 4 συναντήσεις κατά την περίοδο 2012-2013, με στόχο την ετοιμασία ενός πλαισίου για την προώθηση της εκπαίδευσης όλων των επαγγελματιών χάραξης πολιτικής και των επαγγελματιών των δομών ουσιοεξάρτησης.

Μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Μεσογειακού Δικτύου (MedNET), η ΟΠ διοργάνωσε περιφερειακό συνέδριο στις 22-23 Μαρτίου το 2012 στην Ραμπάτ, για την αξιοποίηση ερευνών για τις εξαρτησιογόνες ουσίες όπως οι έρευνες γενικού πληθυσμού ή ESPAD στις πολιτικές στην περιφέρεια της Μεσογείου (Regional Seminar on the use of drug research in policy in the Mediterranean Region).

Επίσης, το Μεσογειακό Δίκτυο της ΟΠ πραγματοποίησε συνάντηση στο Στρασβούργο στις 15 Νοεμβρίου 2012 με στόχο την παρουσίαση του φαινομένου των ναρκωτικών και προσφάτων εξελίξεων στις χώρες: Αλγερία, Κύπρος, Ελλάδα, Αίγυπτο, Γαλλία, Ιταλία, Ιορδανία, Λίβανο, Μάλτα, Μαρόκο, Πορτογαλία, και Τυνησία καθώς και των προτάσεων για δραστηριότητες προς υιοθέτηση στο πρόγραμμα εργασιών για το 2013.

5.3 Ηνωμένα Έθνη

5.3.1 Επιτροπή Ναρκωτικών Ουσιών (Commission on Narcotic Drugs-CND)

Η Επιτροπή Ναρκωτικών Ουσιών είναι το κεντρικό σώμα χάραξης πολιτικής για τα ναρκωτικά του ΟΗΕ. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη να αναλύει την κατάσταση ελέγχου των παράνομων ουσιών εξάρτησης σε διεθνές επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τα αλληλένδετα θέματα της πρόληψης της χρήσης, της θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης των χρηστών και της προσφοράς και της διακίνησης παράνομων ουσιών. Αναλαμβάνει δράση μέσω ψηφισμάτων και αποφάσεων και παρακολουθεί την εφαρμογή των τριών βασικών διεθνών συμβάσεων του 1961, 1971 και 1988.

Μεταξύ 12-16 Μαρτίου 2012, διοργανώθηκε στη Βιέννη, η 55^η Σύνοδος της Επιτροπής Ναρκωτικών Ουσιών, στην οποία συμμετείχε Μέλος του Συμβουλίου και εκπρόσωπος της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Κύπρου στη Βιέννη. Για

περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τη Σύνοδο και τα ψηφίσματα που υιοθετήθηκαν: <http://www.unodc.org/unodc/commissions/CND/>

5.4. Επίσκεψη Ρωσικής Αντιπροσωπείας

Στις 13-14 Δεκεμβρίου 2012 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη ρωσικής αντιπροσωπείας στο Αντιναρκωτικό Συμβούλιο και σε επιλεγμένα θεραπευτικά προγράμματα του κρατικού και μη κυβερνητικού τομέα. Η ρωσική αντιπροσωπεία αποτελείτο από τον κ. Michael Gabriliants, Προϊστάμενο του Τμήματος Συντονισμού και Ανάλυσης της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Ελέγχου Ναρκωτικών της Ρωσίας και εκπρόσωπο της Ρωσικής Πρεσβείας στην Κύπρο.

Σκοπός της επίσκεψης ήταν η ανταλλαγή εμπειριών αναφορικά με το νομοθετικό πλαίσιο, τους τρόπους οργάνωσης της αρμόδιας αρχής κάθε κράτους, τη χάραξη πολιτικής και τους τρόπους λειτουργίας των θεραπευτικών προγραμμάτων ενόψει των επικείμενων ανακατατάξεων και αλλαγών στη Ρωσία όσον αφορά στην αντιμετώπιση του φαινομένου.

6. Νέοι Στόχοι και προκλήσεις για το 2013

Το έργο ενός ζωντανού οργανισμού όπως το ΑΣΚ, θα πρέπει να τυγχάνει συνεχούς αυτοκριτικής και ανάλυσης, προκειμένου αυτό να μπορεί να ανταποκρίνεται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες και ανάγκες. Έτσι, λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες που τίθενται και που απορρέουν από τα δεδομένα που συλλέγονται και συναρτώντας τα με το οικονομικό σκηνικό της χώρας μας έτσι όπως διαμορφώνεται, το ΑΣΚ έχει θέσει τους εξής στόχους για το 2013:

- Παρακολούθηση της εφαρμογής της νέας Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά και της Επιβλαβούς Χρήσης του Αλκοόλ 2013-2020, μέσα από ένα αναβαθμισμένο μηχανισμό που επιτρέπει την ιεράρχηση και στοχοθέτηση παρεμβάσεων.
- Τροποποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου Οικονομικής Βοήθειας Ατόμων με Ιστορικό Εξάρτησης, για στήριξη των ατόμων που βρίσκονται στο στάδιο της κοινωνικής επανένταξης.
- Ευρύτερη προώθηση θεμάτων που αφορούν στον τομέα της Κοινωνικής Επανένταξης, για ουσιαστικότερη στήριξη των ατόμων στην επανεισδοχή τους
- Βελτίωση της ποιότητας παροχής θεραπευτικών υπηρεσιών εντός των φυλακών καθώς και μεταθεραπευτικής φροντίδας.

- Προώθηση του Περί Περίθαλψης και Μεταχείρισης Τοξικομανών Νόμου, για παραπομπή ατόμων στη θεραπεία αντί της φυλάκισης.
- Προώθηση δράσεων που αφορούν στον εντοπισμό και την προσέγγιση κρυμμένων πληθυσμών, με στόχο την προσέλκυση τους στη θεραπεία.
- Αναβάθμιση της σχέσης του ΑΣΚ με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, διασφαλίζοντας άμεση και απρόσκοπτη ενημέρωση, καθώς και τήρηση δεοντολογικού κώδικα.

7. Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ)

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά, ιδρύθηκε το 2003 βάσει της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του ΑΣΚ και είναι μέλος του Reitox, του Ευρωπαϊκού Δικτύου Πληροφοριών για τα Ναρκωτικά και την Τοξικομανία, από το οποίο και χρηματοδοτείται εν μέρει. Το ΕΚΤΕΠΝ είναι ο επίσημος φορέας του κράτους υπεύθυνος για την καταγραφή της κατάστασης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών στην Κύπρο.

Οι βασικοί άξονες της δραστηριότητας του ΕΚΤΕΠΝ είναι οι πέντε κύριοι επιδημιολογικοί δείκτες, καθώς και τέσσερις έμμεσοι δείκτες που έχει θέσει ως προτεραιότητα το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ). Οι δείκτες αυτοί αποτελούν τη βάση για τη διαμόρφωση έγκυρης, αντικειμενικής και τεκμηριωμένης εικόνας του φαινομένου των εξαρτησιογόνων ουσιών στη χώρα μας.

Η Ετήσια Έκθεση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά Κύπρου 2012, παρουσιάζει τα σημαντικότερα στοιχεία που αναφέρονται στην κατάσταση των εξαρτησιογόνων ουσιών στη Κύπρο. Τα στοιχεία που αφορούν στην προβληματική χρήση (μολυσματικές ασθένειες, θάνατοι, αιτήματα για θεραπεία κλπ), καθώς και τα αποτελέσματα της Παγκύπριας Έρευνας Γενικού Πληθυσμού, επιβεβαιώνουν τις τάσεις που επικράτησαν τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα τελευταία στατιστικά στοιχεία που έχει συλλέξει το ΕΚΤΕΠΝ: <http://www.ask.org.cy/el/page/episima-stoixeia?megamenu=4>

Η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων για τον κάθε δείκτη, προϋποθέτει την προαγωγή και ενίσχυση της έρευνας για το συνεχή εμπλουτισμό των επιστημονικών δεδομένων. Για το λόγο αυτό, το ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου αναλαμβάνει διάφορες πρωτοβουλίες για τη διεξαγωγή και προώθηση μελετών που θα

βοηθήσουν στην ολοκληρωμένη παρουσίαση της κατάστασης των παράνομων ουσιών εξάρτησης στην Κύπρο.

Επιπρόσθετα, το ΕΚΤΕΠΝ, ξεκίνησε από το 2012, τη συστηματική παρακολούθηση επιδημιολογικών και άλλων δεικτών για το αλκοόλ, ενώ εντός του 2013, θα εκδοθεί η πρώτη ετήσια έκθεση για το αλκοόλ, με δεδομένα, τα οποία θα αναδείξουν την κατάσταση της προβληματικής χρήσης αλκοόλ κατά τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο.

Η περιγραφή του φαινομένου που παρουσιάζεται μέσω των Ετήσιων Εκθέσεων, αλλά και των τριμηνιαίων δελτίων («Σκιαγράφιση») του ΕΚΤΕΠΝ, μπορεί να αποτελέσει βασικό εργαλείο για διαμόρφωση πολιτικής από το ΑΣΚ, αλλά και πολύτιμη πηγή για έγκυρη και αντικειμενική ενημέρωση της Πολιτείας, των επαγγελματιών, της ακαδημαϊκής κοινότητας και του κοινού ευρύτερα.

Επιπρόσθετα, κατά το 2012 το ΕΚΤΕΠΝ ασχολήθηκε με τα πιο κάτω θέματα:

- Συμμετοχή σε θεματικές/ τεχνικές συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου
- Συγγραφή και αποστολή στο Ευρωπαϊκό Κέντρο της Ετήσιας Έκθεσης στην Αγγλική
- Συμμετοχή στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ, για ενημέρωση όσον αφορά στις νέες συνθετικές ουσίες που παρουσιάζονται στην αγορά παράνομων ουσιών, σε νέους τρόπους χρήσης ουσιών, ασυνήθιστες δοσολογίες γνώριμων ουσιών, και άλλα σχετικά νέα φαινόμενα και αναδυόμενες τάσεις
- Τροφοδότηση της Πύλης Βέλτιστων Πρακτικών (EDDRA) με πληροφορίες που αφορούν σε επιτόπια προγράμματα που πληρούν τα κριτήρια βέλτιστων πρακτικών. Το εργαλείο αυτό αφορά στην ανάπτυξη και προώθηση επιστημονικά τεκμηριωμένων πρακτικών μείωσης της ζήτησης και μείωσης της βλάβης και παρέχει πληροφόρηση σχετικά με ερευνητικά δεδομένα σε σχέση με τις βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών. Επισημαίνεται ότι εντός του 2012, εντάχθηκε στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων EDDRA η κλειστή θεραπευτική κοινότητα «Αγία Σκέπη» και το πρόγραμμα «FRED goes Net».
- Συμπλήρωση και αποστολή στο Ευρωπαϊκό Κέντρο των δομημένων ερωτηματολογίων και στατιστικών πινάκων (περιέχουν συγκεκριμένες συνήθως ποσοτικές πληροφορίες συγκρίσιμες με τα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ)
- Αιτήματα του γραφείου των Ηνωμένων Εθνών (Συμπλήρωση του Annual Report Questionnaire)

- Αιτήματα των συνεργατών και άλλων φορέων που ασχολούνται με θέματα ουσιών εξάρτησης (ετοιμασία εκθέσεων μετά από αιτήματα Υπουργείων, των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, του ΑΣΚ κ.ά.)

- Συγγραφή Ενημερωτικού/ Θεματικού δελτίο του ΕΚΤΕΠΝ- «Σκιαγράφιση». Το τριμηνιαίο αυτό έντυπο σκοπό έχει να παρουσιάσει την κατάσταση του φαινομένου των εξαρτησιογόνων ουσιών στην Κύπρο και την Ευρώπη, απευθύνεται στους επαγγελματίες, τους λειτουργούς των ΜΜΕ, αλλά και για αξιοποίηση από το ευρύ κοινό.

Τέλος, πέραν των ερευνών που θα πρέπει να προωθηθούν σε επίπεδο κρατών μελών, με στόχο την όσο το δυνατό καλύτερη ανάλυση του φαινομένου των ναρκωτικών, το ΑΣΚ, μέσω του ΕΚΤΕΠΝ, διενεργεί έρευνες με σκοπό την περαιτέρω εμβάθυνση σε τομείς που θεωρεί ότι χρήζουν επί μέρους διερεύνησης.

Πιο κάτω παρουσιάζονται έρευνες που προγραμματίζεται να προωθηθούν μέσα στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης 2013- 2016 νοουμένου ότι έχουν εξασφαλισθεί τα απαιτούμενα κονδύλια:

- Έρευνα κοινωνικού κόστους
- Έρευνα ανάμεσα στους μετανάστες
- Έρευνα στα οικιστικά λύματα
- Έρευνα για εγκαθίδρυση μηχανισμού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τις νέες ουσίες εξάρτησης με τη συμμετοχή χρηστών.

8. Οικονομικός Απολογισμός

Ο εγκεκριμένος Προϋπολογισμός του Συμβουλίου για το έτος 2012 ήταν 1,496,000 ευρώ, ποσό από το οποίο αποδεσμεύθηκε ποσό ύψους 1,236,000 ευρώ. Από το ποσό αυτό, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 δαπανήθηκε το ποσό των 1,235,151 ευρώ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου (ΑΣΚ) (2009) *Έρευνα Παγκύπρια Επισκόπηση Γενικού Πληθυσμού για το Κάπνισμα, το Αλκοόλ και Άλλες Ψυχοδραστικές Ουσίες*, Λευκωσία

Council of the European Union (2004) *EU Drugs Strategy (2005–2012)*, Brussels
<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/04/st15/st15074.en04.pdf>

Council of the European Union (2004) *EU Drugs Strategy (2013–2020)*, Brussels
<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/12/st17/st17547.en12.pdf>

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (2006) *Annual Report 2006: selected issues*, Luxembourg: Office for the Official Publications of the European Communities

United Nations (1961), *Single Convention on Narcotic Drugs, as amended by the 1972 Protocol*
http://www.unodc.org/pdf/convetnion_1961_en.pdf

United Nations (1971), *Single Convention on Psychotropic Substances*
http://www.unodc.org/pdf/convetnion_1971_en.pdf

United Nations (1988), *United Nations Convention against Illicit traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances*
http://www.unodc.org/pdf/convetnion_1988_en.pdf

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ

ΑΝΑΔ – Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

ΑΣΚ – Αντιναρκωτικό Συμβούλιο Κύπρου

Δ.Σ. – Διοικητικό Συμβούλιο

ΕΕ – Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΚΠΝΤ – Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας

ΕΚΤΕΠΝ – Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά

ΚΟΑ – Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού

ΜΚΟ – Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί

ΜΜΕ – Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

ΟΕΒ – Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων

ΟΗΕ – Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

ΟΝΕΚ- Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου

ΠΟΦΕΝ- Παγκύπρια Ομοσπονδία Φοιτητικών Ενώσεων

Υ.ΚΑ.Ν – Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών

ΥΨΥ – Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

CNAPA- Committee of National Alcohol Policy and Action

CND – Commission on Narcotic Drugs of the United Nations

EDDRA – Exchange on Drug Demand Reduction Action

ELDD- European Legal Database on Drugs

EMCDDA – European Monitoring Centre on Drugs and Drugs Addiction

HDG – Horizontal Working Party on Drugs of the Council of the EU

UNODC- United Nations Office on Drugs and Crimes